

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36

Tilleggsspørsmålnr.

Emne:

Oppskr. av: Rachel Thomassen

(adresse): St. Olavs pl 10 334
Oslo

Fylke: Vestlagd

Herad: Ryelland, Korsnes og
Grindheim.

Bygdelag: Opporden, Ågedal, Valand

Gard: Oppna, Steiland, Skisland

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Med omsyn til dette, så & det så mange forskjellige måter, som det er folk. Evar har liksom sin eigen måte å føra seg på; men eg trur likevel at orda, ja og nei verb brukar seg fram av dei fleste; men eg har lagt merke til at same menn sjøt kann brukar fleire måtar å svare på. Til ja & det mange som brukar eit lite rikk framover saug stundes som dei gir noen lyd uten å åpne munnene. Det & utkås å skrive med desse lydene med leksbaur men det kann au bygdes. med høye. he - altså - to gange. Andre svar uten å bevoge hodet med en saugsjø. merende lyd ~ som vanlig ontrent som skiven. Er det noen som & litt seige av seg har eg hørt at de sit kann aa. Til nei - brukes å riste litt på hodet eller å slå ut og bort med händen. Embette brukes til vanlig å si nei nei to gange.

2. Når folk for møttes på en vej
 hilste de altid på hverandre og
 spurgte, hvordan de var. Dette har
 avtaget lidt, men man kan stadig
 høre et "god dag" eller
 "god kveld". Folk som kommer
 fra landet hilser og snakker til
 hinanden om deres hjem og deres
 arbejde, men dette bliver mindre
 almindeligt. De fleste synger, spiller
 i kirke eller med best mænd. Det
 er mest bare inden gården at
 folk går til arbejde.

3. Vi der hilsa som regel på
 samme måde.

4. For længe siden brødte folk
 meget på sig. Sige at det, når
 de kom ind der de sat og blev
 det. "God dag og tak for vist
 brødte de meget på sig, selv om
 de ikke kunne huske at de
 havde mødtes før. Det var bare
 en vane. Når en kom ind
 også, god dag, så svarte hus-
 lederen så og til: "God dag og godt!"
 Når de havde hilst på hinanden,
 gjorde de ingen anden gerning. De
 stod lidt op og med sig til arbejde
 eller vej. Det var først i senere år
 at ungdommen og børn begynde
 at arbejde og vej.

5. Når det gælder prest, dolke eller
 lignende, tal man mere om sig

hatten, ellers gjorde de det aldri.

6. Når en mann ville vise stor skøndy, het tok han læser i nær armene.

7. Det var alltid mere høilidelig når de hadde kirkeklær på.

8. Når det kom langveisfalk hilste de på alle i bænden. Det samme gjorde de alltid i begravelse og gjøhetid. Forstenen brøt de den sjibben sunda.

9. Nei det for jeg ikke; men det var av og til at de la den venstre bænden også over de hø bændene som lå sammen, det var tegn på stor glede ved å møtes.

10. Menne brukte å ta av seg hatten når de skulle inn i kirken; men når det var begravelse tok de hatten av utenfor kirkeinngangen.

11. Når det drag tilfølge fødte en gærd og falk stod ute, pleide de alltid å vrube med et ^{toitt} komme førtels likesom het avsted.

Når det va brudefølge vrubet de bare med hænden. Det skulle bety lykønskning.

12. Nei -

13. Fra til 6 til 9 var det god morgen. Siden var det god dag. Dersom de kom inn i nær et måltid, sa de Sique mållidet. God bueld sa de når de kom inn eller det tok til å mørke. Når de gikk igjen sa

de, god natt.

14. Det er ikke noie med hvad folk
siger nå, især de yngre. De gaar
er noie på det, de liker som regel
ikke "morn" eller slike nye melodier.

15. Nei.

17. Det var enbette som brukte "Tid
fød"

18. Jeg har ikke helt vanlig at det ble
brukt.

19. Nei.

20. Det hadde om en få ha på "svale"
som de sa.

21. De brukte ikke å bære på disse
fot- men nå gjør de det.

22. De svarer "kom inn", eller "stig på"

23. Med det samme de kom inn
ble de stående til husfallet
satte frem stol, eller bad dem
sitte ned. De gaar var ofte
lesjone og sa: "Eg veit ikkje om
eg må sitja." Når så husfallet
møtte dem satte de seg ned og sa:
"Ja her er rekkig godt å sitja!"

Det var almindelig at de tok
bakken av når de satte seg ned.

26. Ja, folk som kom ofte tok
de det ikke så noie med; men
var det folk som sjelden viste
seg, ble det alltid gjort mere
narsen av dem.

28. Var det helt utyende folk, var
de nok så lesjone til å leggne
ned, og det første de gjorde var å få
vite hvem de var, og hvor de kom
fra før de bad dem sette seg ned.

29. Lumbudne gjester ble ikke hilst på andreledes enn med å ha i hånd.

30. De sa som regel farvel og de svarte farvel.

31. Det var forskjellig. Når det var lang tid holdt de henda andre kenge i hånden og kvinnene gråt ofte. Når de skulle stod de i døren og så etter dem og vinket.

32. Nei aldrig.

34. De gamle sa ofte til barna må bestefa, eller bestema, få en liten minne.

35. Nei -

37. Nei

38. De sier litt forskjellig.

Noen sier: Laan det gi damen en liten klem. - Laan det val god mot mamma. Laan det gi mamma et kisse, eller en liten syss.

39. Ja de brukte å kysser nese

40. Ja det var buren som helst som klemte med barna.

41. Når de brukte kose å sette nesen mot bil kanelts og så si: "Nå koss jeg nesen din." Så måtte de gjøder klemme på samme måte. Nå brukte de å ha nesen mellom peke og lang fingeren, slikke tomme fingeren mellom og si: "Se der er nesen din."

42. Å legge kisse til kisse var nesten kose bruket mellom foreldre eller more plekt nings og barn.

Tillegg til Nr 36

Vi tyktes ikke til noen av de først nevnte ting. I de sa at de blei jaleskalle når de ikke fikk nytt til jil

Rode Thomasen
Kona

44. De bræbbe til Lybke ved Bryllupper og konfirmasjon. De sa gjerne: Lybke og velsignelse.

45. Signa jul - eller god jul, godt år. - god påske etc.

Ved barnfødsel. Til Lybke med den lille. - "Jeg må ønske deg til Lybke" eller "Jeg må gratulere"

46. Ved dødsfald og nekrolog hadde de ikke noe særlig uttrykk,

48. Ved begravelse. Takker de alltid på familiens vegne for hilsten ledes ut av huset. Når de er kommet ut på huset og de begynner å høre, smir lederne seg og vinker med haken og sier favel.

Noe særlig mark på dette vet vi ikke.

49. Det kunne gjøres ved uttrykk i øinene og ellers i ansikket, en kunne snu ryggen til han, eller rett og slett overse han.

50. De sier du til alle Lybke. De riktig gamle sier du til alle ellers også nevnt dem med litt forbehold. "presten må seke seg".

De unge sier de til fremmed folk som det står respekt av, ellers i borte skilling.

Før så alle "I og Jer" til gamle folk; men nå er det slutt med det.

51. Ja det er meda noen av de gamle som sier han og ho i stedet for du, men de unge brøker det aldrig.